

Jubileusz 55-lecia PTETiS w Sali Senatu Politechniki Warszawskiej w dniu 23 stycznia 2017

W dniu 23 stycznia 2017 roku w Sali Senatu Politechniki Warszawskiej odbyła się podniosła uroczystość, kończąca – trwające przez okrągły rok – obchody 55-lecia Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS). Wśród Gości przybyłych na jubileusz znaleźli się Rektorzy: Politechniki Warszawskiej prof. Jan Szmidt, Politechniki Częstochowskiej prof. Norbert Szczygiol i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie prof. Paweł Nowacki, prezes Urzędu Patentowego RP dr Alicja Adamczak, przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych Centralnej Komisji ds. stopni i tytułów prof. Roman Barlik, przewodniczący Komitetu Elektrotechniki PAN prof. Andrzej Demenko oraz liczne grono: prorektorów, dziekanów, dyrektorów instytutów naukowo-badawczych (Instytutu Tele-Radiotechnicznego, Instytutu Elektrotechniki, Instytutu Energetyki, Instytutu Chemii Przemysłowej oraz Instytutu Techniki Innowacyjnych EMAG, redaktorów naczelnych czasopism (Archives of Electrical Engineering PAN reprezentował red. nac. prof. A. Demenko, Wiadomości Elektrotechniczne – red. nac. dr Krzysztof Woliński, Elektronikę – red. mgr B. Lachowicz, zaś Przegląd Elektrotechniczny – red. nac. prof. S. Tumański) oraz przewodniczący i prezesi towarzystw naukowych i stowarzyszeń technicznych: PTMTiS (przew. prof. Zbigniew Kowalewski, SEP (prezes dr Piotr Szymczak) i IEEE-Polska Sekcja (przew. prof. Mariusz Malinowski).

PTETiS liczy aktualnie 960 członków (profesorów, doktorów hab. i doktorów oraz wybitnych dydaktyków i konstruktorów), skupionych w 15 Oddziałach mieszczących się w największych miastach akademickich oraz w 2 sekcjach. Swój elitarny charakter i wysoki prestiż zachowuje dzięki wierności procedurze przyjmowania nowych członków, która wymaga zarówno przedstawienia członków wprowadzających, swojego dorobku, jak i głosowania na posiedzeniu Zarządu Oddziału. PTETiS jest uważany za najszerszą platformę współpracy, współdziałania i spotkań akademickiego oraz przemysłowego środowiska naukowego w naszym kraju w obszarze elektrotechniki, elektroniki i automatyki. Wiodącą formę działalności stanowią międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje, sympozja, seminaria i warsztaty, z których wiele ma formę cykliczną i jest organizowanych, co roku od wielu lat. Ważną rolę odgrywają zebrania i sesje naukowe, pozwalające skupić – dzięki szerokiemu profilowi działalności i uniwersalnemu charakterowi towarzystwa – pracowników różnych kierunków i specjalności, jak też różnych instytutów i katedr. Ważną formą opieki nad młodymi pracownikami nauki, inspirującą i porywającą młodych badaczy do podejmowania ambitnych, oryginalnych i nietuzinkowych tematów badań – są konkursy naukowe oraz nagrody. Najnowszą inicjatywą, promującą interdyscyplinarność w nauce, wykorzystywanie zaawansowanych metod matematycznych oraz humanizację techniki jest Nagroda Srebrnych Skrzypiec im. Prof. Bogdana Skalmierskiego. Działalność wydawnicza skupia się na edycji materiałów konferencyjnych (częstokroć w formie książkowej) i monografii naukowych, ale też na cyklach artykułów, zamieszczanych w renomowanych czasopismach ogólnopolskich i zeszytach naukowych (m.in. Archives of Electrical Engineering, Acta Physica Polonica, Wiadomości Elektrotechniczne, Przegląd Elektrotechniczny, Elektronika, Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Gdańskiej, Prace Naukowe IEL itd. oraz w międzynarodowych bazach Xplore IEEE i Web of Science.

Dużą uwagę przykładają się do promocji i szerzenia współpracy międzyuczelnianej, przełamującej granice kierunków i specjalności – i sięgających nieraz daleko w środowiska

„czysto” uniwersyteckie, związane z uprawianiem fizyki, matematyki, czy nauk przyrodniczo-rolniczych (m.in. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie), a nawet w środowiska artystyczne (Akademia Muzyczna w Katowicach, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie). Jednym z kluczowych zadań i celów jest troska o zachowanie dziedzictwa naukowego wybitnych polskich uczonych i inżynierów. Temu celowi służy Kampania Patrona Roku – wybitnego zmarłego Profesora, organizowana w „100 rocznicę Jego urodzin”. Również w regularnie wydawanych Rocznikach PTETiS, sumujących rokrocznie dorobek i osiągnięcia PTETiS, stałe miejsce zajmują rubryki, poświęcone historii nauki i techniki oraz – opracowywane regularnie i z wielką pieczołowitością i we współpracy z „rasowymi” historykami – biogramy najważniejszych osobistości polskiej elektrotechniki. Dopełnieniem obrazu tej właśnie działalności i dobitną wizytówką wieloletnich żmudnych i dociekliwych badań nad przeszłością polskiej nauki jest monografia historyczna „Polacy zasłużeni dla elektryki” pod redakcją prof. Jerzego Hickiewicza. Należy podkreślić również, że PTETiS jest obecny, zawsze tam w Polsce, gdzie dzieje się „coś” ważnego dla środowiska i „coś” dobrego z punktu widzenia uznawanych wartości i kultywowanych tradycji akademickich. Liczne wystąpienia i listy Przewodniczącego ZG PTETiS, przewodniczących Oddziałów oraz Profesorów-seniorów wzbogacają programy uroczystości, sesji Jubileuszowych i historycznych spotkań okolicznościowych oraz ceremonii nadawania godności i wyróżnień akademickich.

Istotną rolę w działalności PTETiS odgrywa współpraca z Polską Akademią Nauk, a w szczególności z Komitetem Elektrotechniki, Komitetem Elektroniki i Telekomunikacji oraz Polskim Komitetem Teorii Maszyn i Mechanizmów. Należy przypomnieć, że 55 lat temu u podstaw powołania PTETiS znaleźli się wybitni reprezentanci PAN: v-ce przewodniczący prof. Janusz Groszkowski oraz z-ca sekretarza naukowego prof. Witold Nowacki. Pierwsza siedziba PTETiS, afiliowanego przez wiele lat przy Polskiej Akademii Nauk mieściła się w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Aktualnie aż 8 członków Komitetu Elektrotechniki PAN jest członkami Zarządu Głównego PTETiS. Są to: prof. Andrzej Demenko (przewodniczący Komitetu Elektrotechniki PAN i v-ce przewodniczący PTETiS), prof. Marian Łukaniszyn (przewodniczący Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów oraz czł. Prezydium ZG PTETiS i redaktor naczelny „Roczników PTETiS”) prof. Henryka D. Stryczewska (przewodnicząca Sekcji Materiałów i Technologii Elektrotechnicznych oraz przewodnicząca Oddziału Lubelskiego), prof. Marian Pasko (przewodniczący Sekcji Teorii Elektrotechniki i przewodniczący Oddziału Gliwicko-Opolskiego, prof. Andrzej Sikorski (przewodniczący Oddziału Białostockiego i czł. Prezydium ZG PTETiS), prof. Lech Nowak (przewodniczący Oddziału Poznańskiego) oraz Krzysztof Kluszczyński (przewodniczący Zarządu Głównego PTETiS). Należy również nadmienić, że w aktualnym gronie Komitetu Elektrotechniki mamy 5 Członków Honorowych PTETiS. Są nimi: prof. Roman Barlik, prof. Zbigniew Ciok, prof. Tadeusz Kaczorek, prof. Marian P. Kaźmierkowski i ś.p. prof. Kazimierz Zakrzewski. Szczególnie silne związki łączą PTETiS z Sekcją Maszyn Elektrycznych i Transformatorów, kierowaną przez prof. Mariana Łukaniszyna, a wcześniej przez ś.p. prof. Kazimierza Zakrzewskiego, seniora i aktywnego działacza PTETiS. Związki te ujawniają się przy organizacji kolejnych edycji wielu ważnych dla środowiska elektryków konferencji m.in. Międzynarodowego Sympozjum Maszyn Elektrycznych SME, Sympozjum „Podstawowe Problemy Energoelektroniki i Mechatroniki” PPEEm oraz Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich OWD. Należy podkreślić, że w długoletniej historii PTETiS aż 4 przewodniczących Zarządu Głównego (a było ich w sumie dziesięciu) to profesorowie z zakresu maszyn elektrycznych: Prof. Bolesław Dubicki, prof. Janusz Turowski, prof. Eugeniusz Koziej oraz

prof. Krzysztof Kluszczyński. Równie bogate jest grono „Członków Honorowych PTETiS – maszynowców”, wśród których – oprócz wcześniej wymienionych, jako przewodniczących ZG PTETiS -błyszczą: ś.p. prof. A. Kordecki, ś.p. A. Plamitzer, ś.p. W. Latek, prof. T. Koter, ś.p. prof. M. Jabłoński, ś.p. prof. K. Zakrzewski, ś.p. prof. M. Dąbrowski oraz Profesorowie-Seniorzy: Jerzy Hickiewicz i Roman Nadolski. Wśród Patronów Roku, a było ich do tej pory jedenastu, aż dwóch to wybitne autorytety z zakresu maszyn elektrycznych: prof. Władysław Kołek i prof. Władysław Latek (2016).

Wypełniona do ostatniego miejsca piękna i dostojna Sala Senatu Politechniki Warszawskiej była widowym potwierdzeniem tego, że szeroka działalność PTETiS jest ceniona i szanowana w całej Polsce. Spotkanie rozpoczęło przedstawienia Gości, które pokazało, w jak wyśmienitym, doborowym i reprezentatywnym gronie będzie przeżywany Jubileusz 55-lecia PTETiS. Kolejno witani Goście otrzymywali „wirtualne bukiety kwiatów”, którymi były - wciąż zmieniające się na ekranie - wspaniałe malarskie wizerunki róż, anemonów, storczyków i astrów pędzla najsłynniejszych mistrzów polskiego malarstwa m.in. L. Wyczółkowskiego, S. Wyspiańskiego, O. Boznańskiej, czy też A. Karpińskiego. Wystąpienie przewodniczącego PTETiS prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego było poświęcone nestorom Towarzystwa i Złotej Księdze Seniorów, opublikowanej w roku jubileuszowym, a zawierającej życiowe dewizy, złote myśli i przesłania do młodych adeptów nauki, jak też krótkie przemyślenia i błyskotliwe refleksje nestorów, mówiące o tym, czym było dla nich i czym jest w ich oczach PTETiS.

Chwilę głębokiej zadumy przyniosło wspomnienie tych, którzy odeszli w ostatnich latach. Było to poruszające przeżycie – śledzić przewijające się na ekranie twarze tych, z którymi jeszcze niedawno dane było nam rozmawiać, dyskutować i żartować, a których obraz może być teraz przywoływany i utrwalany tylko w pamięci i sercu.

Tej chwili głębokiej zadumy i ożywiania wspomnień towarzyszyły dźwięki harfy. Przy pięknym złotym instrumencie, rozłożonym przy prezydialnym stole zajęła miejsce wybitna artystka Małgorzata Komorowska, a pełna liryzmu, melancholii i ciepła barokowa kompozycja, pomogła otworzyć serca na wspomnienia z niedawnej przeszłości - przywołać obraz ostatniego spotkania ze zmarłym kolegą na uczelni, w gabinecie, na korytarzu, czy też na konferencyjnej sali obrad. Kolejny punkt programu dał możliwość wyrażenia wdzięczności i przekazania podziękowań. Złotą Odznakę PTETiS dla Politechniki Warszawskiej odebrał J.M. Rektor prof. Jan Szmidt, dla Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej – przewodniczący prof. Zbigniew Kowalewski, zaś dla IEEE – Polska Sekcja – prof. Mariusz Malinowski.

Pięknie zabrzmiały słowa J.M. Rektora, gospodarza obiektu, w którym mogliśmy się spotkać, mówiące o uznaniu dla Towarzystwa i o znaczeniu jego działalności dla społeczności naukowców w Polsce, a zwłaszcza dla środowiska elektryków, elektroników i automatyków. Statuetki 50-lecia PTETiS wraz z dyplomami i Medalem Profesora Janusza Groszkowskiego powędrowały do uczelni i wydziałów współpracujących z PTETiS i reprezentowanych na Sali Senatu przez rektorów, prorektorów i dziekanów, jak też na ręce prezesa Urzędu Patentowego RP, dyrektorów instytutów naukowo-badawczych oraz prezesów i przewodniczących zaprzyjaźnionych towarzystw i stowarzyszeń. Radosnym akcentem stało się wystąpienie przewodniczącego Zarządu Głównego SEP dr inż. Piotra Szymczaka, który przygotował dla PTETiS Medal im. Prof. M. Pożaryskiego (pierwszego Prezesa SEP) oraz Medal im. M. Doliwo-Dobrowolskiego (twórcy elektroenergetycznego systemu 3-fazowego) dla nestora PTETiS -owskich działaczy doc. Ludwika M. Referowskiego, pełniącego z pasją i wielkim zaangażowaniem – nieprzerwanie od 27 lat – funkcję przewodniczącego Oddziału Gdańskiego.

Szczęśliwy los sprawił, że zaszczyt ten przypadł w udziale Przewodniczącemu Oddziału w dniu 23 stycznia 2017 roku, a więc dokładnie w 55 rocznicę zebrania założycielskiego na Politechnice Gdańskiej.

Kolejne punkty programu pozwoliły gościom poznać bogatą działalność PTETiS. Zapoznanie uczestników w ciągu niewielu minut z działalnością, trwającą przez wiele lat, nie jest zadaniem łatwym. Udało się to v-ce przewodniczącemu PTETiS dr hab. Włodzimierzowi Kałatowi, który zaproponował filmową opowieść oraz wspólne odwracanie kart „wirtualnej PTETiS -owskiej kroniki”. Rzęsiste oklaski na miarę „filmowego Oscara” były nagrodą za niecodzienny pomysł i piękną realizację. Obrazu działalności PTETiS dopełniła prezentacja sekretarza generalnego dr inż. Marcina Wesołowskiego, poświęcona obchodom Jubileuszu 55-lecia oraz Jubileuszom poszczególnych Oddziałów. Dzięki licznym zdjęciom i fotografiom członkowie PTETiS mogli jeszcze raz wziąć udział w uroczystym spotkaniu na Politechnice Częstochowskiej, ceremonii wręczenia Nagrody Srebrnych Skrzypiec im. Prof. B. Skalmierskiego, wigilijnej wieczerzy na Jasnej Górze, sesji jubileuszowej w auli Politechniki Rzeszowskiej, a następnie w Auli Uniwersytetu Rzeszowskiego podczas XIII konferencji WZEE' 2016, uroczystym spotkaniu rocznicowym na Politechnice Lubelskiej i wigilijnej wieczerzy na Zamku oraz w międzynarodowej konferencji Magnetic Measurements w historycznym Siewierzu, która została połączona z obchodami 10-lecia Oddziału Częstochowskiego.

Następny punkt programu był miły nie tylko oku, ale w szczególny sposób był miły dla ucha. Wypełnił go Koncert Życzeń, w którym kolejne kompozycje na harfę były dedykowane dostojnym gościom, szacownym nestorom oraz - wszystkim zaangażowanym w działalność PTETiS - Paniom. Życzenia były przesycone wdzięcznością, nadzieją i wiarą w to, że PTETiS będzie nadal trwał, a jego członkom nigdy nie zabraknie sił, zdrowia, energii i pasji do dalszego działania. Uroczystość w Sali Senatu Politechniki Warszawskiej zakończyły wystąpienia Gości, wyrażające w ciepłych słowach wolę i obietnicę dalszej bliskiej współpracy, jak też kontynuacji wspólnych inicjatyw.

Obdarzona wspaniałym bukietem róż artystka Małgorzata Komorowska jeszcze raz ożywiła struny harfy, zapraszając wszystkich uczestników spotkania w Sali Senatu na wspólny poczęstunek, tradycyjny toast oraz dwa olbrzymie jubileuszowe torty, z których każdy mieścił na sobie cyfrę 5. Wymowa dekoracji była jednoznaczna: ocena „5+” za 55 lat działalności.

Przez wiele jeszcze godzin ruch w Sali Senatu nie ustępował. Goście dyskutowali o przyszłości polskiej nauki i towarzystw naukowych, rozwoju uczelni technicznych, badaniach naukowych, grantach, książkach, ale też umawiali się na wspólny udział w tegorocznych konferencjach PTETiS w Tatrach (Kościelisku), Beskidzie Śląskim (Ustroniu), na Polesiu (Supraśl), na Wyżynie Lubelskiej (Nałęczów), nad Bałtykiem (Darłówek), ale również w Łodzi, Warszawie, Gdańsku, Poznaniu i Krakowie.

*Przewodniczący PTETiS
Krzysztof Kluszczyński*